

Notat

Status på effektivisering af kommunal dagbehandling

24. august 2020

Børne- og Ungdomsudvalget og Socialudvalget godkendte i august 2018 en fælles investeringscase vedr. effektivisering af kommunal dagbehandling. Udvalgene tilkendegav samtidig med godkendelsen, at de ønskede en opfølgning ift. økonomi og kvalitet i tilbuddet. Opfølgningen indeholder en kort opsummering, som efterfølgende uddybes.

Sagsnummer
2020-0186971

Dokumentnummer
2020-0186971-1

Opsummering

Formålet med effektiviseringen af kommunal dagbehandling var at reducere prisen på Københavns Kommunes dagbehandlingstilbud således, at de kom tættere på prisen hos eksterne dagbehandlingstilbud. I 2019 forventedes en effektivisering på 1,75 mio. kr., og fra 2020 og frem forventes en effektivisering på 7,0 mio. kr. årligt. Overordnet er de beskrevne tiltag i forslaget blevet gennemført.

Blandt andet er antallet af pladser i kommunal dagbehandling blevet opskaleret, hvilket har reduceret prisen pr. barn med 130 kr./dag på Solbakken Valby og Emdrup, mens prisen er steget hhv. 4 kr. og 8. kr. pr. dag på Frederikshøj og Jacob Michaelsens Minde (JMM). Prisen pr. barn pr. dag på skoletilbud er mindsket med 52 kr. i alle kommunale dagbehandlingstilbud. Desuden visiteres der i dag en større andel af børn og unge til kommunale dagbehandlingstilbud ift. tidligere sammenlignet med private dagbehandlingstilbud, ligesom der er sket en stigning i antallet af visitationer af børn og unge med komplekse problemstillinger til kommunale dagbehandlingstilbud. Opfølgningen på de resterende tiltag fra investeringscasen vedr. effektivisering af kommunal dagbehandling uddybes nedenfor.

Et af målene med forslaget var, at de kommunale dagbehandlingstilbud i højere grad følger de samme kvalitetskrav, der blev stillet til de private dagbehandlingstilbud i forbindelse med det første dagbehandlingsudbud i 2015. Ligeså arbejdes der på, at de kommunale dagbehandlingstilbud skal følge kravene fra det nye udbud (2020). Det betyder bl.a., at der foretages de samme tilsyn på de kommunale dagbehandlingstilbud som på de private, og at der følges op på bl.a. fravær, faglige resultater og behandling.

Økonomi og data

Opnormering af pladser og prisreduktion

I beskrivelsen af effektiviseringen fremgik det, at prisen ville blive reduceret ved at opskalere kommunal dagbehandling med 27 pladser,

hvilket er efterlevet. Fordelingen af pladserne på de kommunale dagbehandlingsskoler ses i tabel 1.

Tabel 1. Normering på kommunale dagbehandlingsskoler

Institution	Tidl. Norm.	Ny norm.	Opnormering
Frederikshøj	36	55*	19
Solbakken Valby	30	32	2
Solbakken Emdrup	24	30	6
Jacob Michaelsens Minde (JMM)	6	6	0
I alt	96	123	27

*sidste 7 pladser oprettet pr. 1.1.20

Den ønskede reduktion på både dag- og skoleudgifter er effektueret gradvist fra 2018 til nuværende priser i 2020. Samtidig er der skabt en ensartethed af prisen på tværs af de kommunale tilbud. Tabel 2 viser den ændrede pris pr. dag på institutionerne fra 2018 til 2020.

Tabel 2. Pris pr. dag pr. barn på hhv. skole og dagbehandling, 2018-2020 (kr.)

Institution	2018	2019	2020	Ændring fra 2018 til 2020
Skoletilbud				
Frederikshøj, Frederikshøj Team 4, Solbakken Valby og Emdrup, JMM	580	531	528	-52
Dagbehandlingstilbud				
Solbakken Valby	808	720	678	-130
Solbakken Emdrup	808	720	678	-130
Frederikshøj	674	720	678	4
Frederikshøj Team 4	808	1.105	1.015	207
JMM	1.007	1.105	1.015	8

Frederikshøj, Team 4¹ på Frederikshøj og Jacob Michaelsens Minde² (JMM) har forhøjet prisen fra 2018 til 2020 på dagbehandlingsdelen pga. målgruppens øgede behov, der som led i investeringscasen er blevet mere komplekse.

Priserne på kommunal dagbehandling er i forbindelse med effektiviseringsforslaget blevet reduceret svarende til den estimerede effektivisering i budgetforslaget på 1,75 mio. kr. i 2019 og 7,0 mio. kr. i 2020.

Opnormering af personale

I beskrivelsen af effektiviseringen blev der disponeret med budget til 10 årsværk på de fire tilbud fordelt på fire lærere og seks pædagoger, hvilket er efterlevet via to pædagogstillinger på Solbakken Emdrup og hhv. fire pædagog- og fire lærerstillinger på Frederikshøj.

¹ Team 4 på Frederikshøj er et særligt tilrettelagt tilbud målrettet drenge med voldsomt udadreagerende adfærd og socioemotionelle udfordringer. Pt. er der 8 elever i Team 4.

² På JMM er det primært børn fra Borgercenter Handicaps tilbud Baunegård, der er indskrevet på de 6 dagbehandlingspladser.

Visitation af børn og unge med mere komplekse behov

Af beskrivelsen af effektiviseringen fremgik det, at der med forslaget forventes en stigning i antallet af visitationer af børn og unge med komplekse problemstillinger. Det vurderes, at elever der visiteres til kommunal dagbehandling i stadigt stigende grad har komplekse problemstillinger af både adfærdsmæssig, psykosocial og psykiatrisk karakter. Det er Socialforvaltningens vurdering, at denne stigning allerede var opadgående før implementeringen af effektiviseringsforslaget, men at de tilførte ressourcer i forbindelse med forslaget har foranlediget en bedre mulighed for at imødekomme elevernes stigende behov.

Øget andel visitationer til kommunal dagbehandling

Af beskrivelsen af effektiviseringen fremgik det, at en ønsket effekt af forslaget var, at der ud af det samlede antal visitationer til dagbehandling i København ses en stigning i antallet af børn og unge i kommunal dagbehandling. Tabel 3 viser en stigning fra 2016-2019 i andelen af børn, der visiteres til dagbehandling, som visiteres til kommunale tilbud.

Tabel 3. Fordeling af visiterede børn til dagbehandling (i procent)

	2016	2017	2018	2019*
Kommunale	21,6	22,5	23,5	24,0
Private	78,4	77,5	76,5	76,0

* 7 af de 27 opnormerede pladser blev først iværksat pr. 1. januar 2020

Tilpasning af lokaler mm.

Som følge af effektiviseringen blev der afsat 2 mio. kr. i anlæg til tilpasning af lokaler, indkøb af nødvendigt inventar mm. Disse midler er brugt efter planen og istandsættelsen er forløbet planmæssigt af bl.a. undervisningslokaler, udvidelse af køkkenfaciliteter mm.

Kvalitet

Afledte specialiseringer

Socialforvaltningen har gennem en årrække været i gang med at udvikle specialiseringer på dagbehandlingsområdet, så hver skole har sin særlige profil og kan målrette faglighed og tilbud til den konkrete målgruppes behov. Forslaget om effektivisering af kommunal dagbehandling har medvirket positivt til at forstærke denne specialisering. Specialiseringen tager imidlertid længere tid end først antaget, og arbejdet pågår derfor stadig. De kommunale dagbehandlingstilbud er i dag opdelt efter specialiseringerne i tabel 4.

Tabel 4. Specialiseringer i kommunale dagbehandlingstilbud

Institution	Klassetrin	Specialisering
Frederikshøj	Alle klassetrin.	Normalt til dårligt begavede, mere ekstrovert adfærd, blandede problematikker med socioøkonomiske belastninger i familierne og børnepsykiatri. Mindre medicin end Solbakken VB (ADHD, tilknytnings- og adfærdspåvirkninger, autisme mv.).
Solbakken Emdrup	Mellemtrin og udskoling.	Primært normalt begavede. Overlap til JMM, men lettere og mere ekstrovert adfærd (eks. personlighedsforstyrrelser, ADHD, autisme)

		+ angst og skolevægning). Mere socioøkonomisk belastning i familierne end JMM.
Solbakken Valby	Indskoling og mellemtrin.	Tættere på børnepsykiatri, mere medicin end på Frederikshøj (ADHD, tilknytnings- og adfærdsproblematikker, autisme, angst mv.) Udtalt introvert og mindre grad af ekstrovert adfærd. En vis socioøkonomisk belastning, specielt forældre med psykiatriske udfordringer.
Jacob Michælens Minde	12-16 år.	Normalt begavede unge 12-16 år, introvert adfærd, høj psykiatrisk kompleksitet (psykose, autisme mm.), kontakt til psykiatrien, mere medicin. Generelt gode skolekunderskaber. Ringere grad af socioøkonomisk belastning.

I forbindelse med effektiviseringen og kapacitetsudvidelsen er det blevet tydeligt, at der som nævnt fortsat er et stykke vej til en decideret specialisering, særligt på Solbakken Valby. Her har det været vanskeligt at bevare et rent alders- og målgruppedefineret tilbud til mindre børn med introvert adfærd. Det skyldes, at der visiteres betydeligt flere børn, der aldersmæssigt er indenfor målgruppen til Solbakken Valby, men som har en *udadreagerende* adfærd. Denne adfærd har en negativ påvirkning på gruppen af meget introverte, angstfulde og psykisk sårbare elever. Det har resulteret i nogle forældreklager og udskrivninger. Det er endnu uafklaret, hvordan problematikken konkret løses, men der kigges bl.a. på, om det vil være en mulighed at tænke i etablering af nye tilbud adskilt fra de eksisterende matrikler, eller at målgrupperne fordeles på nye måder på de tre eksisterende matrikler. Der arbejdes samtidig målrettet på at sikre, at den kommunale dagbehandling generelt lever op til kravspecifikationen i det nye udbud.

På Frederikshøj opleves i takt med specialiseringerne, at der visiteres drenge til dagbehandling, som grundet voldsom udadreagerende adfærd og socioemotionelle udfordringer, reelt ikke kan rummes i almindelig dagbehandling. På Frederikshøj har man derfor oprettet tilbuddet Team 4, der er særligt tilrettelagt både hvad angår faglighed, tilbuddets indhold og det ressourcetræk, drengenes behov kalder på. Fagligt og behandlingsmæssigt vurderes tilbuddet at være relevant for målgruppen af børn/unge, der på grund af massive adfærdsmæssige vanskeligheder ikke profiterer af almindelig dagbehandling, og som pga. deres massive behandlingsbehov heller ikke kan være i et af kommunens specialtilbud. Udgifter og indtægter balancerer imidlertid ikke, og opretholdelsen af Team 4 afstedkommer et betydeligt merforbrug på Frederikshøj. Der er derfor igangsat en proces internt i Socialforvaltningen, hvor det drøftes, hvordan Team 4 – eller et tilsvarende tilbud – fremadrettet skal driftes, såfremt det er den samlede vurdering, at tilbuddet skal bestå.

Faglig tilpasning (kompetenceudvikling)

I forslaget om effektivisering af kommunal dagbehandling fremgik det, at der skulle ske en kompetenceudvikling i evidensbaserede metoder på de fire tilbud. Dagbehandlingsskolerne har arbejdet på at styrke og ensarte deres behandlingsgrundlag, og der er udarbejdet et fælles koncept for, hvilke elementer af teorier, metoder og tilgange, der som minimum

skal indgå i behandlingsarbejdet på de tre tilbud. Der er afholdt kompetenceudvikling på de enkelte skoler indenfor bl.a. det miljøterapeutiske arbejde, Low Arousal, styrket psykiatristforståelse og Safewards.

Derudover er der igangsat et tværgående kompetenceudviklingsforløb i samarbejde med Københavns Professionshøjskole, som skal styrke medarbejdernes evne til at co-teache, samtænke behandling og undervisning i en miljøterapeutisk ramme samt styrke elevernes motivation og lyst til at lære. Der blev afholdt fælles kick-off på forløbet d. 21. juni 2020, og forløbet vil fortsætte i det daglige i det nye skoleår, hvor personalet på skolerne løbende vil modtage undervisning.

Børne- og Ungdomsforvaltningen fører tilsyn med undervisningsdelen på hhv. de kommunale og private dagbehandlingssteder ud fra ensartet kriterier. Tilsynet viser, at der fortsat er et udviklingspotentiale på flere af de kommunale dagbehandlingssteder, der indgår i casen, hvorfor det indgår som et fokuspunkt i den løbende dialog mellem Børne- og Ungdomsforvaltningen og Socialforvaltningen.

Arbejds miljø

På de kommunale dagbehandlingsskoler er der et stadigt stigende fokus på at styrke og sikre et godt arbejdsmiljø. I takt med at skolerne modtager flere elever, og at disse i stigende grad har udfordringer af øget kompleksitet, opleves også en øget uro og flere konflikter på skolerne. Dette ses bl.a. i den seneste trivselsundersøgelse, hvor andelen af medarbejdere, der trues og udsættes for vold ugentligt, er steget markant. Dette påvirker arbejdsmiljø, magtanvendelser og sygefravær. Udviklingen heraf følges tæt, og der er i regi af Arbejds miljønetværket igangsat en handleplan, der har til formål at styrke arbejdsmiljøet. Dette skal ske gennem en styrkelse af medarbejdernes viden om målgruppen, kendskab til konflikthåndteringsredskaber og forebyggelse af magtanvendelser samt et styrket behandlingskoncept med fokus på synliggørelse af den enkelte elevs triggere og mestringsplaner.